

Tietosuojavaltuutetun toimisto

TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTON TULOSSOPIMUS

Aika	17.11.2006, klo 9–11
Paikka	Oikeusministeriö, Eteläesplanadi 10, kokoushuone Lainhuuto
Osallistujat	Oikeusministeriö: Hallintojohtaja Olli Muttilainen (pj) Suunnittelija Jouni Rutanen Henkilöstöassistentti Suvi Pokela (siht.) Tietosuojavaltuutetun toimisto: Tietosuojavaltuutettu Reijo Aarnio Toimistopäällikkö Elisa Kumpula

1 TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Tietosuojavaltuutetun toimiston lähivuosien keskeinen tehtävä on osallistua mahdollisimman laajasti tietoyhteiskunnan kansalliseen ja kansainväliseen kehittämistyöhön sekä tuottaa tähän liittyvää ohjausaineistoa, harjoittaa laajaa sidosryhmäyhteistyötä ja osallistua eri toimialojen lainsäädäntö- ja menetelmäkehitystyöhön sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla.

Kansalaisten (rekisteröityjen) ja yhteisöjen (rekisterinpitäjien) mielenkiinto ja tietoisuus tietosuojasta tulee edelleen kasvamaan. Samoin teknologian hyödyntäminen lisää tarvetta tietosuojavaltuutetun toimiston palveluihin. Tämä aiheuttaa ratkaistavien asioiden (ratkaisupakko) lisääntymistä ja tarvetta tehostaa toimintaa ja lisätä vuoropuhelua eri toimijoiden kanssa. Myös valmisteilla oleva lainsäädäntö vaikuttaa tehtäviä lisäävästi.

Tietoyhteiskuntakehityksessä ollaan siirtymässä seuraavaan vaiheeseen. Ubiikki- eli ns. arjen tietoyhteiskunta on seurausta tietotekniikan vähittäisestä levittäytymisestä kaikkialle ympäristöön ja sen ihmisiä ja asioita yhdistävästä vaikutuksesta (vrt. ”Connecting people” ja ”Connecting people and things”).

Kansainvälisellä tasolla tietosuojavaltuutetun toimiston toimintaympäristöön vaikuttavia tekijöitä ovat mm. Euroopan unionin lähentymisneuvottelut ja sen myötä uusien jäsenmaiden liittyminen unioniin sekä teollisuuden ulkoistaminen tietosuojaltaan kehittymättömiin maihin.

2 TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO

Keskusteltiin toimiston suunnitelmista uudistaa toimintaprosessejaan. Prosessien uudistamistarve liittyy pyrkimykseen lisätä toimiston toiminnallista tehokkuutta ja hallita paremmin resurssien ja työajan käyttöä. Todettiin, että toiminnan tehokkuus on nykyisinkin hyvällä tasolla, sillä työajanseurantajärjestelmän (Tarmo) mukaan resursseja kuluu enimmäkseen päätoimintoihin ja vähemmän hallintoon ja muihin tukitehtäviin.

Aarnio totesi, että vaikka tuloksellisuuden mittaamisessa on edistytty, on mittareissa edelleen kehittämisen varaa. Haasteena on kyetä osoittamaan ne osa-alueet, joissa on onnistuttu (vireille tulleet asiat). Yksi keino on vertailu muihin maihin, jota kuitenkin vaikeuttaa yhteismitallisuuden puute maiden välillä.

Todettiin, että tietosuojavaltuutetun toimisto on muita pieniä virastoja edellä vaikuttavuuden arvioinnissa. Toiminnan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arvioinnissa on hyödynnetty mm. Euroopan unionin komission julkaisemaa Eurobarometriä sekä Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen vuoden 2006 tietosuojatutkimusta. Jatkossa vaikuttavuuden arvioinnissa voitaisiin hyödyntää ns. luottamusindikaattoreita (barometreissa).

Vaikuttavuuskeskustelussa tuotiin esiin myös riittävien keskustelu- ja yhteistyömahdollisuuksien merkitys oikeuspolitiikan ja tietoyhteiskunnan yhteen nivomiselle.

3 VIRASTON ESITYS VUODEN 2007 TULOSTAVOITTEIKSI

3.1 Keskeisimmät palvelukohtaiset tavoitteet:

Tietosuojavaltuutetun toimiston keskeisimmät palvelukohtaiset tavoitteet koskevat oikeusturvapalveluita, yleisohjausta ja sidosryhmäpalveluita, viranomaispalveluita, kansainvälisiä palveluita ja viestintäpalveluita.

3.1.1 Oikeusturvapalvelut

Sujuva ratkaisutoiminta

Toimenpiteen tarkoituksena on tehostaa ratkaisutoimintaa, lisätä informaatio-ohjausta ja pitää käsittelyajat vähintään nykyisellä tasolla.

Toteutettavia toimenpiteitä ovat mm:

- käsittelyprosessin uudistaminen,
- vastausmallien hyödyntäminen,
- ennakkoratkaisuista tiedottaminen (sisäisesti ja ulkoisesti)
- neuvontapalvelujen uudistaminen,

- luottotietolain edellyttämien toimien toteutus

Vaikuttavuutta kuvaavina mittareina mm:

- käsittelyaika (vähintään v. 2006 tasolla)
- ratkaisujen lukumäärä (kasvaa +11 %)
- integroituminen uuden hallitusohjelman mukaisiin ohjelmiin.

3.1.2 Yleisohjaus ja sidosryhmäpalvelut

Sujuva ratkaisutoiminta

Kuten kohdassa Oikeusturvapalvelut (3.1.1).

Organisoitu yhteistyö

Toimenpiteiden tarkoituksena on teknologian ja tietosuojan integrointi siten, että luottamus henkilötietojen käsittelyn asianmukaisuuteen vahvistuu.

Toteutettavia toimenpiteitä ovat mm:

- uudet sidosryhmät teknologian ja turvallisuussektorien aloilla,
- maksullisten ja maksuttomien koulutuspalveluiden tuottaminen,
- tuotetaan ohjausmateriaalia,
- osallistutaan tapahtumiin.

Vaikuttavuutta kuvaavina mittareina käytetään mm:

- uusien sidosryhmien määrä (lisäys kaksi ryhmää)
- koulutuspalveluiden tuotto 10.000 € (nykyisellä tasolla)
- kanteluiden suhde vireille tulleisiin (laskeva trendi)
- ohjauspyyntöjen suhde kaikkiin asioihin (nouseva trendi)

3.1.3 Viranomaispalvelut

Lakisääteiset asiantuntijapalvelut

Toimenpiteen tarkoituksena on tuottaa eduskunnan, eri ministeriöiden, tuomioistuinten, syyttäjien ja muiden tahojen käyttöön tietosuojavaltuutetun toimiston asiantuntijuus siten, että siitä seuraa em. tahojen toimintaan aitoa lisäarvoa.

Toteutettavia toimenpiteitä ovat mm:

- yhteistyö oikeusministeriön kanssa lainsäädäntöä koskevissa lausuntoasioissa,
- eri lausuntomallien yhtenäistäminen
- koulutusyhteistyö mm. lainvalvontaviranomaisten kanssa.

Vaikuttavuutta kuvaavina mittareina mm:

- yhteistyön lopputulos oikeusministeriön kanssa
- lausuntojen määrät (nouseva trendi)
- koulutuspäivien lukumäärä ja osallistujamäärät (nouseva trendi)

Muu yhteistyö

Toimenpiteen tarkoituksena on muuttuvassa toimintaympäristössä tehdä yhteistyötä muiden lainvalvontaviranomaisten (mm. KUVI, VIVI, Työsuojelupiirit jne.) kanssa ongelmien ennakkolliseksi tunnistamiseksi ja oikea-aikaiseksi reagoinniksi. On myös tärkeää saavuttaa laintulkintakysymysten osalta yhteneväinen kansallinen näkemys ja ymmärrys.

Tehtäviä toimenpiteitä ovat mm:

- yhteistyöpalaverit
- koulutustapahtumat
- yhteinen ohjausaineiston tuotantoprosessi

Vaikuttavuutta kuvaavia mittareita mm:

- yhteisen ohjausmateriaalin määrä (lisääntyvä määrä)
- linkkien määrä sivustojen kesken (lisääntyvä määrä)
- työsuojelupiirien tekemät tarkastukset (lisääntyvä määrä)

3.1.4 Kansainväliset palvelut

Lakisääteiset tehtävät

Toimenpiteen tarkoituksena on turvata kansainvälisen oikeusturvapalveluiden saatavuus, tehokas osallistuminen kansainväliseen yhteistyöhön sekä kansallisen tietotason lisääminen.

Toteutettavia toimenpiteitä ovat mm:

- osallistuminen WP29:n ITF -alaryhmän toimintaa uutena toimintona
- vahvistetaan osanottoa WP29:n toimintaan lisähenkilöllä
- osallistutaan kansainväliseen opiskelijavaihtoon (Georgetown)
- käännetetään englanninkielistä materiaalia

Vaikuttavuutta kuvaavia mittareita mm:

- menestyminen kansainvälisissä vertailuissa
- materiaalin määrä kansainvälisillä internetsivustoilla (WP29, komission tietosuojasivut)
- kansallisen tietoisuuden lisääminen Kalevi -newsletterin jakelua kasvattamalla

3.1.5 Viestintäpalvelut

Toimiston viestintäsuunnitelman mukaisella viestinnällä on hyvin tärkeä merkitys kansalaisten tietosuoja- ja turvatietoisuuden lisäämisessä. Vain siten kansalaiset voivat käyttää tehokkaasti tiedollisia perusoikeuksiaan. Samoin rekisterinpitäjien osalta tiedostaminen ja tehokas lainvalvonta lisäävät ja parantavat tietojärjestelmien laatua ja siten myös kansalaisten luottamusta tietoyhteiskunnan palveluihin.

Toteutettavia toimenpiteitä ovat mm:

- tietosuojalehden uudistaminen myös verkkolehdeksi,
- kotisivu-uudistus ja siihen liittyvä interaktiivisuus
- messu- ja muut massatapahtumat
- 20-vuotisjuhlavuoden tapahtumat ja niihin liittyvä medianäkyvyys.

Vaikuttavuutta kuvaavina mittareina mm:

- lehden levikin kasvu (+1000 tilaajaa)
- verkkolehden tilaajamäärä (uusi toiminto)
- kotisivujen latauskerrat (nouseva trendi)
- osallistuminen massatapahtumiin
- tietoturvapäivän palaute

3.2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Tietosuojavaltuutetun toimiston 20-v. juhlavuosi

Tavoitteena on hyödyntää luonteva tilaisuus lisätä kansalaisten ja rekisterinpitäjien tietoisuutta tietosuojaan perustuvista oikeuksista ja velvollisuuksista toteuttamalla erikseen päätettävällä teemalla tunnettava kampanja.

Vaikuttavuutta kuvaavana mittarina mm:

- tietoisuuden ja tunnettuuden lisääntyminen
- rekisteri- ja tietosuojaselosteiden määrä

3.3 Tuotokset ja laadunhallinta

Sidosryhmäyhteistyön tehostaminen

Toimintaympäristössä tapahtuvat nopeat muutokset aiheuttavat useille toimiston sidosryhmille tarpeita tietojärjestelmien uudistamiseen ja palveluiden tuotantoprosessien uusimiseen. Erityisesti tällaisia tarpeita voidaan arvioida olevan kunta- ja palvelurakennemuutuksesta sekä sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden tarpeista johtuen sisäasiainministeriön hallinnonalalla.

Toisaalta vastaanotettujen kanteluiden painopiste on muuttunut yksityisen sektorin kannalta epäedullisemmäksi.

Edellä esitetyistä seikoista johtuen sidosryhmäyhteistyötä tehostetaan.

Vaikuttavuutta kuvaavina mittareina mm:

- sidosryhmien lukumäärä ja suoritettavat toimenpiteet
- Vahti:n kyselyt ja mahdolliset muut tutkimukset

Riskitoimialoihin kohdistuvat erityistoimenpiteet

Ennaltaehkäisemisen tarkoituksessa käynnistetään pilottityönä kahdelle toimialalle suunnattu erityinen tietosuojakampanja, jolla pyritään panostamaan eniten esiintyviin ongelmiin niiden lopettamiseksi ja samalla lisäämään henkilöstön mahdollisuuksia vaikuttaa omaan työhönsä.

Vaikuttavuutta kuvaavina mittareina mm:

- tulleiden valitusten määrä ko. toimialoilta (laskeva trendi)

3.4 Toiminnallinen tehokkuus

Toimintaprosessien uusiminen

Pyrkimyksenä on tehostaa yksittäisasioiden ratkaisutoimintaa, turvata henkilöstön jaksamista ja turvata resurssien käyttöä ennaltaehkäisevään toimintaan.

Vaikuttavuutta kuvaavina mittareina mm:

- käsiteltyjen asioiden määrä (kasvaa + 10 %)
- käsittelyajat (ennallaan)
- valitusten ja muiden asioiden välinen suhdeluku
- eri projektina sähköisen asioinnin käyttöönotto

Taloudellisen tilanteen seuranta järjestelmän kehittäminen

Pyrkimyksenä on käynnistää – toivottavasti yhdessä OM:n kanssa – projekti, jolla kehitetään taloushallinnon raportointijärjestelmää toimiston toiminnan operatiivista työtä paremmin palvelevaksi (kk-perusteinen määrärahabudjetti).

Vaikuttavuutta kuvaavina mittareina mm:

- kiinteiden kulujen osuus kokonaismenoista (laskeva trendi)
- ratkaisujen yksikköhinnan aleneminen

3.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilöstön osaaminen, työtyytyväisyys ja jaksaminen

Osaava ja motivoitunut henkilöstö on tietosuojavaltuutetun toimiston tärkein sisäinen voimavara. Tavoitteena on huolehtia henkilöstön jaksamisesta oikeusministeriön hallinnonalan HESTRA -ohjelman mukaisesti.

Kohonneille sairaspöissaololuvuille ei ole toimiston tekemissä selvityksissä löytynyt työturvallisuus- tai työviihtyvyyssperäisiä syitä. Vuonna 2007 otetaan työhyvinvointiasiat aiempaa näkyvämmiin esille ja määritellään toimenpiteet työhyvinvoinnin ongelmakohtiin puuttumiseksi. Tutustutaan VMBaro –henkilöstökyselyyn ja sen toteuttamismahdollisuuksiin toimistossa.

Vaikuttavuutta kuvaavina mittareina mm:

- sairauspöissaolopäivien lukumäärä henkilöä kohden (alentava trendi)
- työtyytyväisyysmittaus

4 RESURSSIT

Tietosuojavaltuutetun toimiston vuoden 2007 tavoitetoimintamenotaso on 1 448 000 euroa. Toimistolle myönnetään vuoden 2007 määrärahaa 1 320 000 euroa. Lisäksi toimistolla on käytettävissään vuodelta 2006 siirtyvät määrärahat arviolta 128 000 euroa.

Sovittiin, että tietosuojavaltuutetun toimiston 20-vuotisjuhlavuoden ja vuoden 2007 EU-kokouksen menojen kattamiseksi ei tässä yhteydessä myönnetä määrärahaa. Toimisto toimittaa oikeusministeriölle arvion määrärahatarpeesta em. menoerien osalta, jonka jälkeen arvioidaan mahdollinen lisärahan tarve.

Sovittiin, että tietosuojavaltuutetun toimisto laatii ministeriölle esityksen asiantuntijan viran perustamisesta. Lainsäädännössä perustettaviksi esitetetyille (ohjelma)viroille ei ole myöntää rahoitusta.

5 MUU TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Tietoturvallisuus

Tietosuojavaltuutetun toimiston tietoturvallisuussuunnitelma jalkautetaan. Vaikuttavuutta kuvaavana mittarina mm:

- esiintyneet tietoturvallisuusongelmat (”nollatoleranssi”)

6 RAPORTOINTI

Tulossopimusasiakirjan tavoitteiden etenemistä seurataan ja Tietosuojavaltuutetun toimisto raportoi niiden toteutumistilanteesta puolivuosisikatsauksen ja vuodelta 2006 laadittavan toimintakertomuksen yhteydessä.

Allekirjoitukset

Hallintojohtaja Olli Muttilainen

Tietosuojavaltuutettu Reijo Aarnio

LIITE

Viraston henkilöstö- ja määrärahalaskelma

TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTON TOIMINTAMENOMÄÄRÄRAHA JA HENKILÖSTÖ VUONNA 2007

3.1.2007/TO

	TP-2004	TP-2005	kum.tot. syys/05	kum.tot. syys/06	mu-%	TPE-2006	Tulossopimus 2006	Tulossop. toteutuminen	TULOSSOPIMUS 2007
Palkat	999 185	1 055 602	817 136	821 765	1 %	1 085 628	1 105 000	-19 372	1 143 000
Vuokrat	102 508	102 651	76 833	77 673	1 %	103 773	106 000	-2 227	106 000
Muut menot	153 729	133 259	81 665	80 486	-1 %	127 820	164 000	-36 180	209 000
Nettoutettavat tulot	-18 429	-15 282	-6 681	-6 683	0 %	-10 000	-10 000	0	-10 000
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	1 236 993	1 276 230	968 953	973 241	0 %	1 307 221	1 365 000	-57 779	1 448 000
MYÖNNETÄÄN UUTTA RAHAA						1 295 000			1 320 000
käytettävissä						1 435 650			1 448 429
vuodelle 2007 siirtyvä määräraha (+)/lisämäärärahatarve (-) *						128 429			
HENKILÖSTMÄÄRÄ (htv)						21,2	21	0,2	21

* arvio perustuu vuoden 2006 syyskuun toteumatietojen perusteella arvioituun tilinpäätösennusteeseen.